

دانشكده مهندسي كامپيوتر

دکتر رضا انتظاری ملکی بهار ۱۴۰۰

پروژه دوم نظریه زبانها و ماشینها

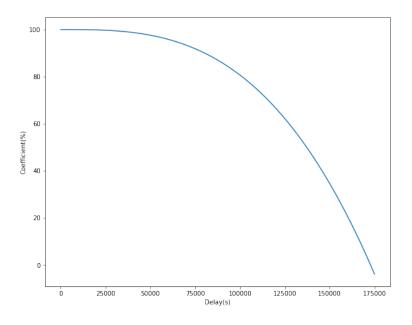
طراح: گروه دستیاران آموزشی درس

تاریخ تحویل: ۲۰ تیر ۲۳:۵۹:۵۹

قوانين

- در صورت مشاهده ی هرگونه تقلب (از گروههای دیگر یا از کدهای موجود در اینترنت)، نمره ی کل پروژه را از دست خواهید داد.
  - پروژه باید به صورت انفرادی انجام گیرد.
  - به دلیل فشرده بودن برنامهی ترم، امکان تمدید مهلت پروژه وجود ندارد.
- در صورت وجود هرگونه سوال از طریق گروه تلگرام یا تیمز مطرح کنید. (لطفا پیوی پیام ندهید.)
- دقت کنید که پروژه دوم به صورت سوال به سوال خواهد بود و هر سوال را باید به طور مجزا در کوئرا آیلود کنید.
  - توجه کنید علاوه بر داوری خودکار کوئرا، کدهای شما بهصورت دستی نیز بررسی خواهند شد.
    - برای پیادهسازی پروژه میتوانید از هر زبان برنامهنویسی دلخواه خود استفاده کنید.
  - محور افقی این نمودار مقدار تاخیر به ثانیه و محور عمودی ضریب اعمالی در نمره پروژه است.

شكل ١: نمودار تاخير

X Y	
دانشگار علم اصنعت اران	
والهشكا وعلم قاصعت يران	

ه	دو	پروژه
١.	_	222

نظریه زبانها و ماشینها

لب	مطا	ست	فص
ىب	ميك		تهر

	-	
٣	Grammar	١
۴	Turing Machine	۲
۵	PDA Calculator	۲
V	نح. د ادسال	*

شرح پروژه

Grammar \

برای یک گرامر، یک متود پیادهسازی کنید که به عنوان ورودی، یک شیء گرامر و یک رشته را دریافت کند و درصورتی که رشته توسط گرامر تولید شود، Accepted و درغیراین صورت، Rejected را به عنوان خروجی برگرداند.

نحوه ورودی گرفتن برنامه به این صورت است که در ابتدا یک عدد n که بیانگر تعداد متغیرهای گرامر میباشد، در خط اول میآید. سپس، در هریک از n خط بعدی، یکی از قواعد گرامر به عنوان ورودی به شما داده می شود. در انتها به عنوان آخرین خط ورودی، یک رشته داده می شود که باید پذیرفته شدن یا نشدن آن را توسط گرامر بررسی کنید.

به عنوان نمونه:

ورودى:

3
$$~~\rightarrow a < S> b \mid a < A> \mid b < B> \\ \rightarrow a < A> \mid \# \\ \rightarrow b < B> \mid \# \\ \text{aaab}~~$$

خ و حي:

Accepted

در گرامر ورودی، متغیرها داخل > هستند، # نشاندهندهی nullable transition است و قواعد مختلف با | از همدیگر جدا میشوند.

راهنمایی: الگوریتم شما باید ابتدا گرامر را به فرم نرمال چامسکی تبدیل نماید (درصورتی که گرامر در فرم نرمال CYK نباشد.) و سپس قبول شدن یا نشدن رشته داده شده را با استفاده از الگوریتم کند.

Turing Machine 7

برنامه ای بنویسید که رشته ی کدگذاری شده ی یک ماشین تورینگ را دریافت کرده، آن را decode کند و سپس با توجه به آن، ماشین تورینگ مربوطه را پیاده سازی کند و هریک از رشته های ورودی را بر روی ماشین تست کند. (برای اطلاع از نحوه کدگذاری به اسلایدهای درس مراجعه کنید.)

اولین خط از ورودی یک رشته باینری (متشکل از و و ۱) است که رشته ی کدگذاری شده ی یک ماشین تورینگ است. در خط دوم ورودی، عدد صحیح n میآید که بیانگر تعداد رشتههایی است که باید روی ماشین به عنوان ورودی تست شود. سپس در هریک از n خط بعدی، در هرخط یک رشته کدگذاری شده به عنوان ورودی میآید که باید روی ماشین پیاده سازی شده تست شوند.

خروجی برنامه دقیقا شامل n خط است که در هرخط، نتیجه تست هریک از ورودیها روی ماشین تورینگ، به ترتیب چاپ می شوند. در صورت قبولی هر ورودی، باید عبارت Accepted و درغیراین صورت، عبارت Rejected چاپ شود.

به عنوان نمونه:

ورودى:

101101011011001010110101

3

11011011

110111011

خروجي:

Accepted

Accepted

Rejected

نكات مهم:

- كد حالت آغازين را ١ درنظر بگيريد.
- کد حالت پایانی را 1^{number of states} درنظر بگیرید.
- کد کاراکتر خالی (blank) را در نوار ۱ درنظر بگیرید.
- تضمین میشود در ماشین تورینگ دادهشده، حلقه بینهایت رخ نمیدهد.

PDA Calculator "

با استفاده از PDA یک ماشین حساب بسازید که به عنوان ورودی یک عبارت ریاضی را دریافت کند و درصورت معتبر بودن، مقدار محاسبهشده آن را نمایش دهد و درصورتی که ورودی معتبر نباشد، پیام INVALID را چاپ کند.

پیادهسازی شما حتما باید دارای موارد زیر باشد:

- ١. طراحي گرامر جهت تشخيص معتبر بودن رشته ورودي
- ۲. استفاده از PDA و پشته برای محاسبه حاصل عملیات

ماشین حساب شما باید دارای عملگرهای زیر باشد:

- پرانتز: (،)
- ۲. چهار عمل اصلی: +، -، *، /
  - ٣. توان: ^
  - ۴. جذر: sqrt
- ۵. توابع مثلثاتی: sin, cos, tan
- asin, acos, atan :وابع معكوس مثلثاتي، ۶
  - تابع علامت: sgn
  - هbs: تابع قدرمطلق: هbs
  - ۹. توابع نمایی: exp, ln
  - sinh, cosh, tanh :دا. توابع هيپربوليک

نكات مهم:

- ورودي تنها شامل يک خط است که در آن يک رشته به شما داده ميشود.
  - ورودی عملگرهای ۴ تا ۱۰ داخل پرانتز قرار خواهند گرفت.
- در رشته ورودی، متغیر وجود نخواهد داشت و ورودی تنها شامل اعداد حقیقی خواهد بود.
- هرگونه ورودی خارج از دامنهی تابع و تقسیم بر · نیز باعث INVALID شدن میشود.
  - حاصل عبارت خروجی باید به صورت اعشاری و با دو رقم اعشار باشد.

به عنوان نمونه:

ورودى:

10 / 2 + 4 * -3.5

خروجى:

-9.00

ورودى:

(10 + 9) * 4)

خروجي:

INVALID

ورودي:

 $\sin(\ln(5 \ \widehat{\ } 6 \ * \ 3 \ \text{-} \ \cos(\sin(6))))$

خروجى:

-0.97

۴ نحوه ارسال

شما برای هر سوال تنها باید یک فایل را آپلود کنید. درصورتی که نیازمند تعریف کلاسهای متعدد بودید، تمام کلاسها باید در یک فایل نوشته شوند و همان یک فایل را به عنوان پاسخ بارگزاری کنید.

علاوه بر ارسال پاسخ سوالات، شما باید گزارشی مختصر از کدهای خود و روند اجرای برنامه، در قالب یک فایل PDF، در محل مشخصشده در کوئرا بارگزاری کنید.

توجه کنید که کیفیت گزارش شما اهمیت دارد و بر نمره پروژه تاثیر خواهد گذاشت. پس برای گزارش خود زمان کافی بگذارید.

موفق باشيد.